

Lansingerland

THUISGEVEN

Verkiezingsprogramma 2026-2030
CDA Lansingerland

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	3
ONZE BELANGRIJKSTE KEUZES VOOR EEN FATSOENLIJK LANSINGERLAND.....	4
SUCCESEN.....	6
1 EEN VERANTWOORDELIJKE SAMENLEVING	8
Dienende overheid	9
Midden in de samenleving	10
Veiligheid	11
2 EEN BETROKKEN GEMEENSCHAP.....	13
Cultuur en tradities	13
Verenigingsleven	14
Vrijwilligers	15
Asielopvang	16
Statushouders	17
Arbeidsmigratie	17
Voor en door iedereen.....	19
Kinderopvang en onderwijs	20
3 EEN GEZONDE SAMENLEVING.....	22
Samen zorgen voor Lansingerland	22
Gezond ouder worden	23
Zorgen voor de jeugd	24
4 GOED WONEN EN WERKEN IN LANSINGERLAND.....	26
Woningbouw in Lansingerland	26
Wonen en zorg	28
Een fijne leefomgeving	29
Duurzaamheid	30
Milieubeleid	31
Afvalbeleid	31

Mobiliteit en infrastructuur	32
Lansingerland voedt en kleurt de wereld	33
Speeltuinen: écht spelen!	34
Een groene buffer om Lansingerland	35
Rotterdam The Hague Airport	37
Bromtonen.....	38
5 HOE BETALEN WE HET	39
Sterke lokale economie en werkgelegenheid	39
Bestaanszekerheid	41
Sterk en stabiel financieel beleid	41
Eerlijke en voorspelbare belastingen	42
Eerlijke en gematigde ozb.....	43
Eneco-reserve: investeren in de toekomst.....	43

Voorwoord

Het CDA Lansingerland staat met een hoopvol verhaal midden in de samenleving. Wij komen op voor mensen die elke dag het goede willen doen. Dagelijks bouwen wij met u aan de mooie gemeente waarin wij mogen wonen. Waar mensen onderdeel zijn van een sterke gemeenschap en waar iedereen telt. Een gemeente waar kinderen veilig opgroeien, ouderen goede zorg krijgen en onze samenleving bruist.

(T)huisgeven

Lansingerland groeit. Nieuwe wijken verrijzen, jonge gezinnen, alleenstaanden en ouderen vinden hier hun plek. Als CDA geloven wij dat groei meer is dan stenen stapelen. We willen dat mensen hier niet alleen een huis vinden, maar ook een thuis. Een plek waar je elkaar kent, waar mensen zich veilig voelen en waar gemeenschappen bloeien. Dát is wat wij bedoelen met thuisgeven: bouwen aan een Lansingerland dat voor elkaar zorgt, hecht en menselijk blijft.

Wij geven thuis

Als CDA Lansingerland staan wij klaar voor de inwoners van onze gemeente. Of u nu met een probleem zit, een idee wilt delen of mee wilt denken over beleid. Wij luisteren en geven thuis. Wij onderhouden hechte banden met (sport)verenigingen, kerken, onderwijsinstellingen en ondernemers, omdat zij het hart van onze samenleving vormen. Zo blijven we dichtbij, aanspreekbaar en betrokken. Wij zijn er voor u en niet andersom.

...om van Lansingerland een mooiere plek te maken

Veel gaat goed in Lansingerland, maar er zijn ook echte problemen. Dit verkiezingsprogramma barst daarom van de plannen waarmee uw volksvertegenwoordigers aan de slag willen gaan. De vijf belangrijkste prioriteiten zijn:

- I. Woningbouw met behoud van het dorpse karakter
- II. Een groener Lansingerland
- III. Sterke verenigingen
- IV. Veiligheid in de buurt
- V. Integratie van nieuwkomers

De overheid kan dit niet alleen, wij kunnen dit niet alleen. En daarom is mijn vraag aan u: doet u mee? Want alleen samen kunnen we het: bouwen aan een mooier Lansingerland.

Bedankt voor uw steun!
Jan-Willem van den Beukel
Lijsttrekker

Onze belangrijkste keuzes voor een fatsoenlijk Lansingerland

1. **Woningbouw met behoud van het dorpse karakter** – Wij kiezen voor de woningzoekenden en bouwen de komende jaren duizenden woningen, zodat niet alleen gezinnen, maar ook jongeren, alleenstaanden en senioren in Lansingerland kunnen blijven wonen. Compact bouwen draagt bij aan de betaalbaarheid daarvan. We hebben een scherp oog voor het dorpse karakter en de charme van onze gemeente. Na de realisatie van de grote bouwprojecten nadert Lansingerland zijn beoogde omvang.
2. **Groener Lansingerland** – Een groener Lansingerland betekent kiezen voor een gemeente die ademt. Meer bomen in onze wijken, groene buffers tussen Lansingerland en buurgemeenten, en natuur dichtbij huis. Zo beschermen we onze open ruimte en maken we onze dorpen gezonder en aantrekkelijker. Een groener Lansingerland betekent investeren in biodiversiteit, schaduwrijke wandelpaden en plekken waar jong en oud kunnen genieten van buiten zijn.
3. **Sterke verenigingen** – Sportclubs, verenigingen en vrijwilligers vormen het kloppend hart van onze gemeenschap. Zij brengen mensen samen, geven jongeren een plek om zich te ontwikkelen en zorgen voor verbinding tussen generaties. Het CDA Lansingerland kiest er daarom voor om verenigingen te koesteren en te versterken.

Wij bevriezen de huren van sportvelden en -accommodaties (die relatief hoog zijn t.o.v. andere gemeenten), bieden praktische steun aan clubs en organisaties. Ook zetten we ons in voor breedtesport, zodat niemand buiten de boot valt. Zo zorgen we ervoor dat het verenigingsleven in Lansingerland vitaal blijft en onze dorpen sterke, hechte gemeenschappen vormen.

4. **Veiligheid in de buurt** – Veiligheid is de basis voor een samenleving waarin mensen zich thuis voelen. Het CDA Lansingerland kiest voor een aanpak waarin waarden en normen centraal staan, waarin burens naar elkaar omzien en waarin we samen verantwoordelijkheid dragen voor leefbaarheid.

Daarbij versterken we het buurttoezicht en investeren we in de zichtbaarheid en slagkracht van onze boa's, die een cruciale rol

hebben in toezicht en handhaving. Ook zetten we in op preventie: door jongeren met pech perspectief te bieden, verenigingen te steunen en wijken goed in te richten voorkomen we problemen voordat ze ontstaan.

5. **Integratie van nieuwkomers** – Statushouders die het recht hebben om te mogen blijven, huisvesten we in wijken verspreid over de gemeente, zodat integratie en draagvlak hand in hand gaan. Geen grote concentraties op één plek, zoals voorgesteld aan de Berkelse Oudelandselaan, maar wel passende woningen op de schaal van onze wijken, met begeleiding naar werk en scholing.

Het vraagstuk van een asielzoekerscentrum zal deze raadsperiode aan de orde komen. Het CDA Lansingerland neemt verantwoordelijkheid voor asielopvang, maar wel op een zorgvuldige manier: niet midden in woonwijken, maar op een logische plek aan de rand van onze gemeente, waarbij de locatie Bleizo de meest geschikte locatie is, zo lang dat nog niet bebouwd is.

Successen

We hebben dus 5 speerpunten en heel veel goede ideeën voor de komende vier jaar. Maar wat hebben we de laatste vier jaar eigenlijk gedaan met jouw stem? Hierbij een greep uit de successen, die we als grootste oppositiepartij hebben kunnen boeken. Ons motto was: constructief waar mogelijk, kritisch waar nodig. Goede plannen steunden we, en voor slechte plannen boden we een alternatief.

Veiligheid

1. Het door ons geïnitieerde **verbod** op vestiging van **coffeeshops** in Lansingerland is gehandhaafd.
2. De **beveiliging** van de **fietsenstalling** bij metrostation Westpolder is terug.
3. Lansingerland is brandveiliger geworden dankzij de **wijkbrandweerman**.
4. Er komen **fietstunnels** onder de Boterdorpseweg bij bedrijventerrein Berkelse Poort en onder de N209: meer fietsveiligheid voor scholieren en betere doorstroming.

Wonen

5. De Raad heeft ingestemd met ons plan voor de bouw van **1.000 compacte, betaalbare woningen** voor starters, alleenstaande en ouderen.
6. We hebben de bouw van 150 kleinschalige flexwoningen aan de Sporthoeklaan mogelijk gemaakt, in plaats van het tienvoudige, met plek voor **spoedzoekers en gevluchte Oekraïners**.
7. Er staat een **asielopvangcentrum achter het gemeentehuis** met 300 plaatsen, in plaats van midden in de woonwijken.
8. Er komt een fatsoenlijke speelplek in de wijk Rodenrijse Velden.
CDA Lansingerland wil **geen (zware) industrie nabij woonwijken**. Dankzij ons protest staat het plan om de Warmoeziersweg te bestemmen voor zware industrie ter discussie.

Verenigingen

9. We hebben in een **manifest** samen met **16** sportverenigingen de huurverhoging van velden met 5-10% geblokkeerd.
10. De **subsidies** voor **Koningsdag en voor de Historische verenigingen** zijn op ons voorstel voor het eerst sinds jaren gecorrigeerd voor de inflatie, en de gemeente betaalt weer de kosten voor afvalinzameling na Koningsdag.
11. De **kleine subsidies** voor **koren, orkesten en muziekpodia** zijn **behouden**, nadat die enkele keren dreigden te worden opgesoupeerd door Casa Cadanza.
12. We hebben de dreigende **verdubbeling** van **leges** voor **Koningsdag** en andere maatschappelijke festiviteiten **tegegehouden**.

Groenbehoud

13. Er is structureel start-**budget** gereserveerd voor een **kinderboerderij** in elke kern en natuur- en milieueducatie.
14. De **kaalkap** aan de Zuidersingel wordt **hersteld**.
15. De **groene buffer** langs de Munnikenweg tussen Berkel en Zoetermeer **blijft** bestaan: er komt **geen zonnepark**, want we leggen eerst de 100 hectare lege bedrijfsdaken vol.

Betrokken overheid

16. Diverse problemen met afval opgelost, zoals verkeerd geplaatste gft-containers die stankoverlast veroorzaakten.
17. Bij **grote dossiers** (zoals de komst van een AZC en afvalbeleid) zoekt het CDA Lansingerland vroegtijdig en actief het **gesprek** met **inwoners**.

Zorg en welzijn

18. Mede dankzij het CDA is er **lokaal beleid** voor de decentralisatie van **specialistische jeugdhulp**: het CDA heeft zich ingezet voor lokale sturing, effectiviteitscontroles en zorgvuldige overgang om kwaliteit en bereikbaarheid te waarborgen.
19. Voortdurende aandacht voor passende huisvesting voor ouderen, zoals **knarrenhofjes**.
20. Consequente ondersteuning van **vrijwilligersinitiatieven** voor ouderen en jongeren.

Glastuinbouw

21. Dankzij een initiatiefnota is de uitrol van het **warmtenet** versneld, zodat **tuinders** makkelijker kunnen verduurzamen.

1 Een verantwoordelijke samenleving

Waar staan wij voor

Waarom is Lansingerland voor velen zo'n fijne woonplek? Is onze overheid zo briljant? Nee, het 'geheim', dat is dat we overal in onze dorpen ouders zien, die jeugdtraining geven bij de voetbal, buurtbewoners die samen veiligheid organiseren via appgroepen, leerlingen die helpen bij schoonmaakacties, ondernemers die maatschappelijke initiatieven steunen zoals de Leeuwenkuil in Bergschenhoek, of organisaties als Villagoed die kinderen en gezinnen ondersteunen. Ook bij woonzorginitiatieven in Bergschenhoek en nieuwbouw in Wilderszijde blijkt hoe zorg en gemeenschap hand in hand gaan. Zulke initiatieven verdienen steun van en samenwerking met de gemeente.

Het CDA Lansingerland gelooft in de kracht van mensen die samen verantwoordelijkheid nemen. In gezinnen, verenigingen, kerken en bedrijven zien we hoe respect, zorg en inzet vorm krijgen. Daar ontstaan verbindingen die sterker zijn dan verschillen. Zo bouwen zelfbewuste burgers aan een Lansingerland waar iedereen zich thuis voelt en mee kan doen.

De gemeente ondersteunt inwoners waar nodig, maar altijd met respect voor hun eigen kracht. Soms betekent dat opkomen voor inwoners bij overlast of verkeerde besluiten, soms is het een steuntje in de rug voor vrijwilligers en buurtinitiatieven.

In een snel veranderende tijd is verbinding belangrijker dan ooit. Samenleven is meer dan ieder voor zich: het gaat om respect, verantwoordelijkheid en omzien naar elkaar. Verantwoordelijkheid begint bij jezelf – in je straat, je wijk of je vereniging – en wordt sterker wanneer we elkaar vasthouden in een hechte gemeenschap.

Dienende overheid

Onze visie

Wij willen een bestuur dat dichtbij inwoners staat: benaderbaar, betrouwbaar en betrokken. Bij maatschappelijke problemen niet meteen in de regelstand schieten, maar eerst luisteren en samenwerken met bewoners en ondernemers, en bij besluiten ook uitleggen waarom keuzes zijn gemaakt. Zo bouwen we aan vertrouwen en ruimte voor eigen initiatieven.

Waarom dit belangrijk is

De gemeente moet een partner zijn die benaderbaar is en duidelijk communiceert. Zij ondersteunt inwoners bij het nemen van verantwoordelijkheid, schept ruimte voor ontmoeting en samenwerking, en bouwt zo aan wederzijds vertrouwen. Op die manier versterken we de democratie en zorgen we ervoor dat bestuur écht mét en vóór de mensen is.

Onze standpunten:

- 1.1 Breng **het gemeentehuis naar de inwoners**, zonder bureaucratische participatietrajecten, maar bestuurders en politici gaan 'gewoon' met u in gesprek, bijvoorbeeld in huiskamergesprekken bij u in de buurt.
- 1.2 **Leg beslissingen altijd uit** in begrijpelijke taal.
- 1.3 Communiceer als **betrouwbare overheid** helder over keuzes en beleid, over wat kan en wat niet kan.
- 1.4 **Verlaag de regeldruk** voor simpele vergunningen en aanvragen voor maatschappelijke initiatieven door te gaan werken vanuit vertrouwen: we toetsen regels marginaal, en kijken aan het eind van het jaar hoe het gelopen is.
- 1.5 Maak het voor alle inwoners mogelijk om **mee te denken en invloed uit te oefenen** op gemeentelijke besluiten via een goed participatieproces waarin bestuurders zelf verantwoordelijkheid nemen, en zich niet verschuilen achter Post-It-sessies en jargon.
- 1.6 Zorg ervoor dat inwoners **op de hoogte** zijn van **gemeentelijke besluiten** en de onderliggende redenen.

Voor elk uur dat we in het gemeentehuis vergaderen, investeren we er twee in contact met inwoners.

Midden in de samenleving

Onze visie

Wij staan voor een samenleving waarin iedereen zich gehoord, gesteund en verbonden voelt. Wij geloven in een maatschappij waarin we om elkaar geven en waarin het sociaal weefsel sterk is. De kracht van onze gemeente ligt in de mensen zelf: hun talenten, ideeën en initiatieven zijn de bouwstenen voor een leefbare en dynamische gemeenschap. De maatschappelijke stage is een mooi voorbeeld. De 40 stage-uren binnen maatschappelijke instellingen zijn onderdeel van middelbare scholen. We zetten in op het versterken van de verbinding tussen mensen, tussen generaties, en tussen de verschillende wijken en dorpen in Lansingerland.

Waarom dit belangrijk is

Een samenleving waarin iedereen meedoet en waarin we voor elkaar zorgen, is de basis voor een toekomstbestendig Lansingerland. Wij willen een gemeente waar niemand langs de zijlijn staat, maar waar iedereen midden in de samenleving staat. Samen maken we Lansingerland sterker.

Dat betekent voor het CDA Lansingerland zelf dat we midden in de samenleving staan, betrokken en actief. Voor elk uur in het gemeentehuis brengen zij vele uren door in de samenleving. U vindt hen in de rij bij de bakker om de hoek, langs de lijn bij de hockeywedstrijd, op het schoolplein of een praatje makend op de markt. Zij zijn inwoners, burens, ondernemers en vrijwilligers. In plaats van bureaucratische participatietrajecten, zoals bij de informatieavonden over asielzoekerscentra, brengt het CDA Lansingerland het gemeentehuis naar de inwoners.

Onze standpunten

- 1.7 Kies voor het versterken van voorzieningen en **gemeenschapszin**. Zonder bureaucratische barrières.
- 1.8 Breng **maatschappelijke diensttijd**-projecten onder de aandacht bij (jonge) inwoners, en faciliteren en stimuleer waar mogelijk.
- 1.9 Steun initiatieven die de onderlinge betrokkenheid vergroten, zoals **buurtfeesten, vrijwilligerswerk** en gezamenlijke zorgprojecten.
- 1.10 Zorg voor een sterke **lokale zorgstructuur** waarin ook mantelzorgers, vrijwilligers en bureaus een belangrijke rol spelen. Zo helpen we elkaar om de juiste zorg en ondersteuning te vinden.
- 1.11 Versterk de rol van lokale organisaties die zich inzetten voor de gemeenschap en zorg ervoor dat zij voldoende ruimte krijgen om hun werk goed te doen, zoals **Voedselbank Lansingerland**.

Veiligheid

Onze visie

Het CDA Lansingerland staat voor een veilige gemeente. Veiligheid is niet alleen de taak van de politie, maar van ons allemaal. Daarom willen wij samen werken met alle inwoners, organisaties en veiligheidsprofessionals aan een gemeenschap waarin we elkaar beschermen en ondersteunen. Een belangrijk onderdeel van ons veiligheidsbeleid is het versterken van de rol van Buitengewoon Opsporingsambtenaren (boa's). Zij spelen een cruciale rol in het handhaven van de openbare orde en zorgen ervoor dat de regels in onze gemeente nageleefd worden, zodat iedereen zich veilig kan voelen in hun eigen buurt, zeker nu de politie met tekorten kampt.

Waarom dit belangrijk is

Veiligheid is de basis van een sterke gemeenschap. Wie zich veilig voelt, leeft vrij en met vertrouwen. Overlast en vandalisme ondermijnen dat direct. Daarom zetten we stevig in op preventie én handhaving. Dat vraagt niet alleen om meer geld, maar vooral om minder bureaucratie, duidelijke prioriteiten en mensen die de ruimte krijgen om hun werk écht te doen.

Onze standpunten

- 1.12 Wij vinden het belangrijk dat de **politie actief aanwezig** is in onze wijken en snel kan reageren op zorgen of incidenten. Zichtbare politiezorg draagt bij aan een gevoel van veiligheid en zorgt ervoor dat inwoners het gevoel hebben dat hun zorgen serieus worden genomen. Het **Berkelse politiebureau** moet behouden blijven en je moet er in de toekomst ook aangifte kunnen doen.
- 1.13 Buitengewoon Opsporingsambtenaren (boa's) hebben een belangrijke rol in het dagelijks toezicht op de naleving van regels en het handhaven van de openbare orde. We willen hun zichtbaarheid

vergroten en hen beter ondersteunen door extra training en middelen, zodat zij effectief kunnen optreden bij overlast, vandalisme en kleine criminaliteit.

- 1.14 We staan open voor **uitbreiding van het aantal boa's** als dat nodig is om de veiligheid in wijken te waarborgen en de werkdruk te verminderen.
- 1.15 **Heldere prioriteiten voor boa's.** Het CDA Lansingerland vindt het belangrijk dat boa's duidelijke prioriteiten hebben. Deze moeten gericht zijn op het handhaven van de openbare orde, zoals het tegengaan van overlast in openbare ruimtes (bijvoorbeeld in parken, winkelcentra, en straten), het toezicht houden op verkeersveiligheid en het handhaven van gemeentelijke regels (bijvoorbeeld in woningtoezicht en vergunningen). We versterken de bevoegdheden van (speciaal opgeleide) boa's voor het beboeten van straatintimidatie.
- 1.16 We zetten in op het **voorkomen van criminaliteit en overlast** door actief te investeren in preventie. Dit doen we door jeugdpreventie te versterken, buurtnetwerken te ondersteunen en risicovolle situaties vroegtijdig te signaleren, zodat er sneller gehandeld kan worden.
- 1.17 Het CDA Lansingerland pleit voor **slimme verlichting aan de randen van de woonkernen**, zoals bijvoorbeeld langs de **Kooilaan in Bleiswijk**, zodat ook daar een gevoel van veiligheid en leefbaarheid wordt versterkt. Ook willen we een veilige fietsroute vanuit Bleiswijk naar het station Lansingerland - Zoetermeer. Slimme verlichting op het Craenenborgpad tussen de Hoefweg en de Beelaertsplaats moet fietsers in de wintermaanden wanneer de dagen kort zijn een veilig gevoel geven.
- 1.18 We zetten in op een stevige **aanpak van huiselijk geweld**, kindermishandeling en discriminatie. Daarbij hebben we bijzondere aandacht voor het voorkomen van femicide. Met laagdrempelige meldpunten voor slachtoffers, vroeg signalering van thuissituaties en campagnes voor inclusie versterken wij de veiligheid.
- 1.19 We geven **geen vergunningen aan gokbedrijven**. Ze versterken schulden, kunnen verslaving in de hand werken en vormen een risico voor kwetsbare inwoners.
- 1.20 Inzet van een lawaai-flitscamera bij structurele **geluidsoverlast** (zoals harde motoren of scooters) om woonstraten en recreatiegebieden rustiger en leefbaarder te maken.
- 1.21 We handhaven het **verbod op vestiging van coffeeshops** en bordelen.

2 Een betrokken gemeenschap

Waar staan wij voor

Wij geloven in de kracht van gemeenschappen waarin mensen omzien naar elkaar en waar iedereen meedoet. Waar elke inwoner ongeacht achtergrond, geaardheid, cultuur of overtuiging, zich verbonden weet met en ook verantwoordelijkheid draagt voor de eigen leefomgeving. Wij geloven in een Nederland waar traditie en gemeenschapszin hand in hand gaan en waar we bouwen aan een gemeenschap die iedereen recht doet.

Cultuur en tradities

Onze visie

Cultuur en tradities maken onze samenleving. Ze verbinden mensen, geven kleur aan ons dagelijks leven en dragen onze geschiedenis over naar de volgende generaties. Het CDA Lansingerland wil cultuur dichtbij, herkenbaar en toegankelijk houden, met nadruk op kleinschalige initiatieven die wortelen in onze dorpen.

Waarom dit belangrijk is

Lansingerland bruist van verenigingen en evenementen. Dat willen we behouden. Grote projecten zoals Casa Cadanza (17,5 miljoen investering, €700.000 subsidie per jaar) mogen dit niet verdringen.

Onze standpunten

- 2.1 Stimuleer **kleinschalige culturele initiatieven** in dorpen, wijken en buurten, zoals verenigingen, koren, exposities, literaire activiteiten en lokale evenementen.
- 2.2 Houd het cultuuraanbod **breed en toegankelijk** voor jong en oud.
- 2.3 Reserveer **geen extra geld voor het cultuurhuis** Casa Cadanza bovenop wat nu is afgesproken. Bij eerdere overschrijdingen stemde het CDA ook tegen.
- 2.4 **Cultuurhistorische landschappen** zoveel mogelijk behouden in hun huidige vorm, maar ook uitbreiden en doorontwikkelen.
- 2.5 Het CDA streeft naar een nieuwe Erfgoedverordening met onderscheid tussen grote en kleine **monumenten**, met een passend subsidieplafond.
- 2.6 Winkels mogen op zondag vanaf 12.00 uur open zijn, zodat er ruimte blijft voor **rust en ontmoeting**.
- 2.7 We kijken kritisch naar verzoeken tot versterkte **gebedsoproepen**. Versterkte **gebedsoproepen** zullen worden **verboden** indien en voorzover deze leiden tot overlast van de omgeving.
- 2.8 Behoud van **culturele én religieuze tradities**, met respect voor diversiteit.

Verenigingsleven

Onze visie

Verenigingen en hun vrijwilligers vormen het cement van de samenleving. Ze brengen inwoners samen, versterken de onderlinge band en dragen bij aan gezondheid en welzijn. Het CDA wil dat verenigingen in Lansingerland de ruimte en steun krijgen om te bloeien, zodat iedereen kan meedoen – van jong tot oud, met of zonder beperking. Sport en beweging zijn daarbij topprioriteit: ze bevorderen fysieke en mentale gezondheid en verbinden onze gemeenschap.

*Verenigingen zijn het
cement van onze
samenleving.*

Waarom dit belangrijk is

Het verenigingsleven staat onder druk door stijgende kosten, complexe regels, tekort aan vrijwilligers en toenemende vraag naar maatwerkbegeleiding. Met name mensen met een beperking hebben soms betaalde, gespecialiseerde begeleiding nodig om te kunnen sporten. Het CDA vindt dat de gemeente actief moet helpen met praktische ondersteuning, betaalbare sportvoorzieningen en minder regeldruk. Zo houden we het verenigingsleven vitaal, bereikbaar en inclusief.

Onze standpunten

- 2.10 We willen een jaarlijkse **Lansingerlandse Sportdag** organiseren waar ook kleinere sportverenigingen zich kunnen presenteren aan inwoners. Met de Sportstrippenkaart kunnen jongeren (t/m 18 jaar) diverse sporten vervolgens verder ontdekken.
- 2.11 Sporten moet betaalbaar blijven. Daarom bevriezen we de huurtarieven van **sportvelden en -accommodaties** voor de komende jaren.
- 2.12 Inzetten op **breedtesport**: iedereen moet mee kunnen doen, juist ook mensen met een beperking. Het CDA wil dat de gemeente verenigingen ondersteunt bij inhuur van betaalde sportcoaches die **inwoners met een beperking helpen** om te kunnen sporten.
- 2.13 Koester het verenigingsleven als basis voor een sterke gemeenschap. Dat betekent **minder regels en meer ruimte voor verenigingen** en stichtingen, en één vast ambtelijk aanspreekpunt dat meedenkt, ondersteunt en netwerken bevordert.
- 2.14 **Kwaliteit van voorzieningen** voor verenigingen onder beheer van Optisport waarborgen. We onderzoeken of het beheer van sport- en cultuuraccommodaties beter kan worden ingericht via een gemeentelijk sport- en cultuurbedrijf, zoals in Rotterdam.
- 2.15 Tijdige voorbereiding op de behoefte aan een vierde sportpark. Een onderzoek voor een voor iedereen toegankelijke 400-meter atletiekbaan is wenselijk bij een nieuwe sportaccommodatie of bij uitbereiding van een van de huidige sportaccommodaties.

Vrijwilligers

Onze visie

Vrijwilligers maken het mogelijk dat sportclubs, kerken, buurtinitiatieven en mantelzorg blijven draaien. Zij maken Koningsdag, het Hospice, Huttendorp en bijna alles wat het leven goed maakt mogelijk. Neem het team van de Avondvierdaagse: tientallen vrijwilligers begeleiden elk jaar duizenden kinderen veilig door de straten. Dát is gemeenschapszin.

Waarom dit belangrijk is

Het blijkt lastig om vrijwilligers voor langere tijd te binden, terwijl hun werk onmisbaar is voor het sociale weefsel van onze gemeente. Vrijwilligers verdienen minder bureaucratie, meer waardering en praktische hulp. Activiteiten die de samenleving versterken mogen niet worden belemmerd door gemeentelijke leges of onnodige regels.

Onze standpunten

- 2.20 **Geen leges voor vrijwilligersorganisaties** die evenementen organiseren voor de samenleving, zoals de Avondvierdaagse of sponsorwandelingen. 'Leges' zijn de kosten voor een vergunning.
- 2.21 We zorgen dat vrijwilligers niet onnodig gehinderd worden door procedures van de gemeente. **Minder regels**, meer ruimte voor vrijwilligerswerk. Want ja, er moet een veiligheidsplan zijn als je een groot evenement organiseert. Maar de gemeente kan daarbij helpen, en laten we ook gewoon het gezond verstand gebruiken.
- 2.22 Invoeren van een **jeugdlintje voor jongeren** die zich vrijwillig inzetten voor de samenleving.
- 2.23 VIP Lansingerland (**Vrijwilligers Informatie Punt**) versterken als centrale plek voor informatie en ondersteuning.

Asielopvang

Onze visie

We nemen onze verantwoordelijkheid voor de opvang van vluchtelingen vanuit de Spreidingswet. De asielinstroom moet omlaag, maar als mensen hier eenmaal zijn, dan kun je ze niet wegtoveren. Tegelijkertijd zijn wij ons bewust van de zorgen die er bij inwoners leven over opvanglocaties en integratie. En wie geen recht heeft om hier te blijven moet natuurlijk terug naar het land van herkomst, maar daar gaat Den Haag over, niet de gemeente.

Waarom dit belangrijk is

De discussie over asielopvang heeft duidelijk gemaakt dat inwoners vroegtijdig en helder geïnformeerd willen worden. Daarom zetten wij in op transparantie en persoonlijk contact met de samenleving. Vluchtelingen verdienen een veilige plek, en inwoners verdienen duidelijkheid over plannen en inspraakmogelijkheden. De commotie begin 2025 had voorkomen kunnen worden als het bureaucratische participatieproces transparanter verliep en het college persoonlijker en eerder met de samenleving in gesprek was gegaan.

Onze standpunten

- 2.25 Asielopvang **niet midden in wijken**.
- 2.26 Regionale afspraken over asielopvang en huisvesting, met spreiding van doelgroepen en benutting van specialisatie.
- 2.27 We vernieuwen beleid op het gebied van draagvlak, draagkracht en inspraak voor asielopvang. Hierbij wordt duidelijk waar de inspraak van bewoners begint en eindigt.
- 2.28 Tot 2030 blijft de opvang voor 300 asielzoekers achter het gemeentehuis staan. Wanneer daarna een nieuwe plek nodig is, dan zoeken we een logische plek **aan de rand van onze gemeente**. Bleizo lijkt dan het meest geschikte, zo lang dat nog onbebouwd is.

Statushouders

Onze visie

Statushouders zijn voormalig asielzoekers die een verblijfsvergunning hebben gekregen omdat ze erkend vluchteling zijn. Elke gemeente is verplicht jaarlijks een aantal van hen te huisvesten, zodat ze het asielzoekerscentrum kunnen verlaten. Wij willen dat zorgvuldig doen, met oog voor integratie en voor de draagkracht van onze dorpen en wijken. Huisvesting moet passen bij de schaal van een buurt en bijdragen aan een hechte, samenhangende gemeenschap.

Waarom dit belangrijk is

Grootschalige concentratielocaties met veel statushouders op één plek vinden wij onverstandig. Juist dat belemmert de integratie en belast buurten onevenredig. Het schaadt zowel nieuwkomers als huidige inwoners. Door statushouders verspreid over de gemeente te huisvesten en gerichte begeleiding naar werk en scholing te bieden vergroot je de kans op succesvolle participatie.

Onze standpunten

- 2.28 Huisvesting van statushouders moet gespreid en passend bij de schaal van een wijk gebeuren. Niet teveel in een straat of buurt.
- 2.29 **Geen grootschalige concentraties**, zoals gebouwen met 40 of meer statushouders op één locatie.
- 2.30 **Actieve begeleiding** van statushouders naar werk, scholing of vrijwilligerswerk.
- 2.31 Het CDA streeft ernaar dat asielgerechtigden binnen drie maanden na vestiging in Lansingerland voltijds **aan het werk** zijn. Scholing en taalcursussen vinden zo veel mogelijk plaats in de avonduren, zodat men overdag een bijdrage kan leveren aan onze samenleving.
- 2.32 Bijstandsgerechtigde statushouders leveren een **tegenprestatie** aan de samenleving. Dat kan bijvoorbeeld het draaien van bardiensten op de sportvereniging of koffie schenken in het verzorgingstehuis zijn.
- 2.33 Bijstandsontvangers die geen **Nederlands spreken** en zich niet inspannen om dat te leren, worden gekort op hun uitkering.

Arbeidsmigratie

Onze visie

Arbeidsmigranten leveren een belangrijke bijdrage aan de economie van Lansingerland, met name in de glastuinbouw en logistiek. Tegelijkertijd vraagt hun aanwezigheid om verantwoordelijkheid. Voor het CDA Lansingerland staan fatsoenlijk werk, goede huisvesting en een eerlijke

omgang centraal. Arbeidsmigratie mag nooit leiden tot uitbuiting, overlast of druk op de woningmarkt, maar moet passen binnen de draagkracht van onze gemeente.

Wij vinden dat ondernemers ook moeten investeren in automatisering en innovatie, zodat zij niet onnodig afhankelijk blijven van arbeidsmigranten, bijvoorbeeld in distributiecentra. Arbeidsmigranten horen vooral te worden ingezet bij piekwerkzaamheden, zoals in seizoensgebonden productie. Daarnaast ziet het CDA kansen om meer inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt of met een bijstandsuitkering te activeren voor eenvoudig en zinvol werk, zodat werkgelegenheid in onze gemeente eerlijk wordt verdeeld.

Waarom dit belangrijk is

Zonder arbeidsmigranten komt een groot deel van onze economie tot stilstand. Maar te vaak zien we dat zij onder slechte omstandigheden wonen of werken, terwijl omwonenden druk ervaren op wijken en voorzieningen. Dat tast niet alleen de leefbaarheid aan, maar ook de sociale samenhang. Lansingerland moet een duidelijke koers varen: economische kansen benutten, maar misstanden en overbelasting voorkomen.

Onze standpunten

- 2.34 Arbeidsmigratie blijft mogelijk, maar altijd **onder duidelijke voorwaarden** van fatsoenlijk werk en eerlijke beloning.
- 2.35 De gemeente faciliteert goede, kleinschalige en gecontroleerde huisvesting voor arbeidsmigranten, verspreid over de regio, zodat wijken niet overbelast raken. Conform het bestaande beleid vindt deze huisvesting plaats **aan de buitenranden van de woonkernen**.
- 2.36 Misstanden bij huisvesting en **uitzendconstructies** worden actief opgespoord en aangepakt.
- 2.37 **Werkgevers worden aangesproken op hun verantwoordelijkheid** voor huisvesting, goed werkgeverschap en begeleiding van werknemers, via een randvoorwaardelijke bedrijfseffectrapportage. Werkgevers en overheid hebben een gezamenlijk belang bij fatsoenlijke huisvesting voor arbeidsmigranten. Samen investeren zij in goede woonvoorzieningen en duidelijke afspraken, zodat wonen, werken en leefbaarheid in balans blijven.
- 2.38 Bij de vestiging van **nieuwe grote bedrijven of logistieke centra** moet in het **omgevingsplan** direct ook de huisvesting van arbeidsmigranten worden meegenomen, zodat er vanaf de start sprake is van **goede planning, toezicht en handhaving**. Samenwerking met buurgemeenten en provincie blijft essentieel voor een evenwichtige spreiding.

Voor en door iedereen

Onze visie

Het CDA Lansingerland staat voor een gemeente waar iedereen, ongeacht zijn of haar achtergrond, gelijkwaardig wordt behandeld en volop kan meedoen. Wij geloven in een samenleving waarin barrières – of deze nu fysiek, sociaal of organisatorisch zijn – zoveel mogelijk worden weggenomen, zodat iedereen de kans krijgt om actief deel te nemen aan het gemeenschapsleven.

Wij vinden dat een inclusieve gemeente verder gaat dan alleen gelijke rechten. Het gaat ook om het creëren van een omgeving waarin mensen met verschillende behoeften en mogelijkheden zich op hun gemak voelen. Dit betekent dat we zorgen voor toegankelijke openbare ruimtes, passende ondersteuning waar nodig en een gemeente waar iedereen zich gezien en gewaardeerd voelt.

Waarom dit belangrijk is

Een inclusieve samenleving versterkt de gemeenschap als geheel. Wanneer iedereen zich betrokken voelt en de kans krijgt om bij te dragen, ontstaat er een rijkere en meer verbonden samenleving. Het gaat niet alleen om het wegnemen van obstakels, maar ook om het creëren van een cultuur van respect, begrip en waardering voor de diversiteit die onze gemeente zo bijzonder maakt.

Voor mensen met een beperking betekent inclusie dat ze niet langer tegen drempels aanlopen die hen uitsluiten van het dagelijkse leven, of het nu gaat om werk, onderwijs, sociale activiteiten of het eenvoudigweg zich verplaatsen in de openbare ruimte. Door ruimte te maken voor iedereen zorgen we voor een samenleving waarin het vanzelfsprekend is om elkaar te ondersteunen en kansen te bieden waar nodig.

Onze standpunten

- 2.46 **Verbeter de toegankelijkheid** van openbare gebouwen, straten en vervoerssystemen, zodat iedereen zich moeiteloos kan verplaatsen. We besteden aandacht aan bredere stoepen, rolstoelvriendelijke ingangen en goede voorzieningen in openbare ruimtes.
- 2.47 **Onderhoud stoepen, fietspaden en straten** gericht op veiligheid en toegankelijkheid, zodat ook ouderen en mensen met een beperking zich veilig kunnen bewegen.
- 2.48 We willen dat zorg en ondersteuning altijd bereikbaar en passend zijn voor diegenen die het nodig hebben. Dit betekent niet alleen dat we investeren in de juiste zorginfrastructuur, maar ook dat we ervoor zorgen dat de zorg met aandacht en respect wordt geleverd, zodat mensen zich ondersteund voelen in hun dagelijks leven.

- 2.49 Iedereen moet de kans krijgen om deel te nemen aan sociale, culturele en buurtactiviteiten. Het CDA Lansingerland wil dat **buurtinitiatieven en evenementen openstaan voor iedereen** en dat er geen sociale uitsluiting is. We zetten ons in voor toegankelijke en inclusieve programma's die bijdragen aan een sterk sociaal netwerk voor iedereen.
- 2.50 Het is belangrijk dat we met elkaar blijven werken aan bewustwording van diversiteit en inclusie. Dit doen we door aandacht te blijven vragen voor respectvolle omgang en het stimuleren van een cultuur waarin **iedereen zich gewaardeerd voelt** om wie ze zijn.
- 2.51 Wij geven prioriteit aan ondersteuning aan verenigingen die meer willen inzetten op activiteiten voor **mensen met een beperking**.
- 2.52 We investeren in meer gelijke kansen door ondersteuning van **inclusief onderwijs** en extra ondersteuning voor kinderen in armoede.
- 2.53 We ondersteunen inclusieve ondernemers die garantiestages en inclusieve werkplekken aanbieden en hiermee de **banenafpraak** nakomen.

Kinderopvang en onderwijs

Onze visie

Het CDA Lansingerland staat voor een samenleving die oog heeft voor kwetsbaren en waarin de ontwikkeling van onze kinderen een belangrijke plaats inneemt. Wij geloven dat een sterke gemeenschap wordt opgebouwd door goed voor de gezinnen en de toekomst van onze kinderen te zorgen. Kinderopvang en onderwijs dragen eraan bij dat kinderen kunnen opgroeien tot gezonde, zelfverzekerde en goed opgeleide volwassenen, die voor zichzelf én voor de gemeenschap verantwoordelijkheid kunnen dragen.

Kinderopvang is meer dan alleen een praktische oplossing voor werkende ouders; hier kunnen kinderen zich in een veilige, zorgzame omgeving ontwikkelen en leren om deel uit te maken van onze samenleving. Onderwijs moet kinderen niet alleen intellectueel uitdagen, maar ook sociaal en emotioneel ondersteunen, zodat ze zich tot volwaardige leden van de gemeenschap ontwikkelen.

Waarom dit belangrijk is

Goede kinderopvang en onderwijs vormen de basis voor de toekomstige generaties. Ze bieden de ruimte voor kinderen om te groeien, te leren en zichzelf te ontdekken, en zorgen ervoor dat ze met de juiste basis verder kunnen bouwen aan hun toekomst. Maar het gaat verder dan dat: door

te zorgen voor een sterke en zorgzame omgeving voor kinderen, ondersteunen we de basis van onze gemeenschap.

Kinderopvang en onderwijs zijn niet alleen verantwoordelijkheden van ouders of instellingen; ze zijn een taak voor ons allemaal. De gemeente speelt een belangrijke rol in het zorgen voor goede en toegankelijke voorzieningen, waarin kinderen zich kunnen ontwikkelen. Dit zorgt niet alleen voor de ontwikkeling van het individuele kind, maar voor een sterke, verbonden en zorgzame samenleving waarin iedereen bijdraagt.

Onze standpunten

- 2.53 Kinderopvang moet een plek zijn waar kinderen zich veilig en gelukkig voelen, en waar ze de juiste basis meekrijgen. **De gemeente ziet via de GGD toe op de kwaliteit en veiligheid** van opvanglocaties.
- 2.54 In Lansingerland blijven voldoende aanbieders van voorschoolse educatie waarin kinderen de ruimte krijgen om zich op sociaal-emotioneel vlak te ontwikkelen.
- 2.55 Het CDA Lansingerland zet in op sterke samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp, goed leerlingenvervoer, passende huisvesting en inclusieve voorzieningen, zodat ieder kind zich volwaardig kan ontwikkelen. Omdat elk kind de juiste zorg en begeleiding verdient, **ook als leren niet vanzelf gaat of een kind hoogbegaafd is.**
- 2.56 Het onderwijs stopt niet wanneer de schoolbel gaat. Het CDA Lansingerland zet in op **buitenschoolse activiteiten**, zoals sport en cultuur, die bijdragen aan de bredere ontwikkeling van kinderen. Dit maakt hen niet alleen sterker in hun leerproces, maar ook in hun sociaal-emotionele groei.
- 2.57 Het **beroepsonderwijs** speelt een sleutelrol in onze lokale economie. Het CDA Lansingerland stimuleert scholen die vakmensen opleiden in ambachten die hier nodig zijn, zoals MBO Oostland in Bleiswijk.
- 2.58 We dragen zorg voor inclusief onderwijs. Samen met het onderwijs en de samenwerkingsverbanden zorgen we ervoor dat elk kind een passende plek in het onderwijs krijgt. **Geen kind mag buiten de boot vallen.**
- 2.59 Door **renovatie en nieuwbouw van onderwijshuisvesting** en maatschappelijk vastgoed transformeren we oude gebouwen naar multifunctionele kind- en jongerencentra.
- 2.60 We investeren in **openbare groene pleinen**, sport- en culturele voorzieningen die uitnodigen tot spelen, ontmoeting en bewegen.
- 2.61 Het CDA wil **maatschappelijke diensttijd**-projecten onder de aandacht brengen bij (jonge) inwoners en deze waar wenselijk faciliteren en verder stimuleren.

3 Een gezonde samenleving

Waar staan wij voor

Het CDA wil de zorg in Lansingerland beschikbaar, bereikbaar en betaalbaar houden. Daarom streven we naar een samenleving waarin we verantwoordelijkheid dragen voor ons eigen en elkaars welzijn en gezondheid.

Gezondheid begint bij samenwerking: familie, gemeenschap, zorgverleners en overheid. Mantelzorg en gemeenschapszorg zijn onmisbaar. Minder bureaucratie, meer vertrouwen: zorg voor mensen, niet voor papier.

Samen zorgen voor Lansingerland

Onze visie

In Lansingerland zorgen we voor elkaar. Mensen staan er niet alleen voor, ook niet als het even tegenzit. De gemeente is er als vangnet, maar de basis ligt bij inwoners zelf, hun familie, buurt, vereniging of kerk. Samenredzaamheid is de kern van onze gemeenschap. De gemeente ondersteunt en versterkt deze kracht van de samenleving met passende zorg en beleid dat dichtbij, betrouwbaar en betaalbaar is.

Waarom dit belangrijk is

De zorg staat overal in Nederland onder druk. Ook in Lansingerland merken we de gevolgen van personeelstekorten, stijgende kosten en een groeiende vraag door vergrijzing. Tegelijk willen mensen steeds langer zelfstandig blijven wonen en is de behoefte aan lichte, toegankelijke ondersteuning groot. Door samen te werken tussen inwoners, vrijwilligers, zorgaanbieders en gemeente, kunnen we de zorg kwalitatief goed en betaalbaar houden.

Onze standpunten

- 3.1 We stimuleren **samenredzaamheid**: inwoners helpen elkaar, de gemeente ondersteunt alleen waar het echt nodig is.
- 3.2 We **investeren in goede samenwerking** tussen huisartsen, welzijnsorganisaties, wijkteams, scholen en vrijwilligers.
- 3.3 We zorgen dat professionele zorg beschikbaar blijft voor wie het echt nodig heeft, **zonder onnodige bureaucratie**.
- 3.4 We zetten in op preventie en gezondheid, met initiatieven die **bewegen, gezonde voeding en ontmoeting** stimuleren.
- 3.5 De gemeente zorgt voor **toegankelijke voorzieningen** – van vervoer tot ontmoetingsplekken – ook voor inwoners met een beperking.
- 3.6 **Mantelzorgers krijgen blijvende ondersteuning** en waardering.
- 3.7 We blijven **eenzaamheid bestrijden**, samen met kerken, verenigingen en maatschappelijke organisaties.

Zoals mevrouw De Vries uit Bergschenhoek, die dankzij respijtzorg af en toe een weekend wordt ontlast in de zorg voor haar man. 'Daardoor hou ik het langer vol', vertelt ze'.

Gezond ouder worden

Onze visie

Ouderen zijn waardevol voor onze samenleving. Zij dragen bij met ervaring, betrokkenheid en zorg voor anderen. Het CDA Lansingerland wil dat ouderen zoveel mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen, in een veilige en vertrouwde omgeving, met zorg en voorzieningen dichtbij. De overheid is kaderstellend, zij biedt ruimte aan eigen initiatief en sluit aan waar de gemeenschap of het individu het zelf niet kan.

Waarom dit belangrijk is

Lansingerland vergrijst. Dat vraagt om passende woningen, toegankelijke zorg en een samenleving waarin ouderen mee blijven doen. De druk op mantelzorgers en voorzieningen neemt toe. Mantelzorgers moeten ook (tijdelijk) ontlast worden. Wij pleiten voor meer ondersteuning. Dit kan door de inzet van respijtzorg, dagbesteding en ondersteuning (informatie en advies) te bekostigen.

Onze standpunten

- 3.8 We stimuleren **levensloopbestendige woningen** en gemengde woonprojecten waarin zorg en ontmoeting samenkomen. We bieden passende zorg en ondersteuning aan kwetsbare mensen die dat nodig hebben.
- 3.9 Maar ook **daginvulling** (voor ouderen met dementie en gehandicapten), voldoende **hospicezorg** en een beschikbare en toegankelijke medische en verpleegkundige zorg (fysiotherapeuten, tandartsen, ziekenhuis, huisartsen, wijkzorg, GGZ).
- 3.10 We houden er zoveel mogelijk rekening mee dat **ouderen dicht bij voorzieningen kunnen wonen**, met goede bereikbaarheid en vervoer.
- 3.11 De gemeente zet zich in voor voldoende wijkverpleging, **Wmo-ondersteuning** en thuiszorg.
- 3.12 We **ondersteunen mantelzorgers met respijtzorg** en praktische hulp.
- 3.13 We bevorderen ontmoeting en meedoen om **vereenzaming tegen te gaan**.
- 3.14 We investeren in een toegankelijke openbare ruimte. Dat draagt bij aan **gezond ouder worden** en zorgt dat iedereen, ook mensen met **rollators, scootmobielen of driewielfietsen**, zich veilig en zelfstandig kan blijven verplaatsen.

Zorgen voor de jeugd

Onze visie

Kinderen en jongeren moeten veilig kunnen opgroeien en zich ontwikkelen tot zelfstandige, veerkrachtige mensen. Het CDA Lansingerland wil dat elk kind de juiste kansen krijgt, of het nu thuis, op school of in de vrije tijd is.

Waarom dit belangrijk is

De jeugdzorg en jeugdondersteuning staan onder druk. Ook in Lansingerland zien we wachttijden en complexe hulpvragen. Door eerder signaleren, beter samenwerken en hulp dicht bij gezinnen te organiseren, voorkomen we dat problemen groter worden. Jongeren

verdienen kansen om mee te doen, zich te ontwikkelen en een toekomst op te bouwen.

Onze standpunten

- 3.15 Het opsporen van jeugdigen met problematiek thuis, pesten of eenzaamheid moet blijvend prioriteit krijgen. Ieder mens kan met tegenslag te maken krijgen. Wat het CDA betreft is het **opkomen voor de zwakkeren in onze samenleving een speerpunt**.
- 3.16 Blijvend zetten we in op **kortere wachtlijsten bij jeugdhulp**. Door gebruik te maken van inhuurkrachten wanneer wachtlijsten oplopen.
- 3.17 Kinderen en jongeren die zorg nodig hebben moeten **goede zorg** krijgen. Dit geldt in het bijzonder voor kinderen met ingewikkelde problemen. We zetten in op effectieve zorg voor gezinnen die dat echt nodig hebben. Hierbij kiezen we voor gerichtere hulp waar dat nodig is en versterking van het normale leven waar dat kan.
- 3.18 We blijven de **samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp** versterken, zodat hulp vroeg begint om erger te voorkomen.
- 3.19 We ondersteunen **jongeren met psychische of lichamelijke problemen met passende begeleiding**, zoals vervoer naar school.
- 3.20 We vragen **meer transparantie en sturing binnen Jeugdhulp Rijnmond**, zodat middelen doelmatiger worden ingezet.
- 3.21 Waar mogelijk zetten we in op **zorg in de eigen omgeving**, met het gezin en netwerk als basis.
- 3.22 Om voor de oudere jeugd voldoende vermaak te bieden, organiseert **Jongerenwerk Lansingerland** een ruim aanbod aan activiteiten in The Point in Bergschenhoek en The Hangout in Bleiswijk.

*Niet
zelfredzaamheid,
maar
samenredzaamheid
staat voor ons
centraal.*

4 Goed wonen en werken in Lansingerland

Waar staan we voor

Toen Lansingerland in 2007 ontstond, woonden er 50.000 mensen, en nu zijn het er al zo'n 66.000. En niet alleen zijn we een populaire groeigemeente, maar ook bieden ondernemers netto ongeveer evenveel arbeidsplaatsen, als dat er werkzame Lansingerlanders zijn. Wij zetten ons er dag in dag uit voor in, dat er in Lansingerland voldoende gebouwd wordt, en voor de juiste doelgroepen, voor onze eigen inwoners. We maken ruimte voor goede ondernemers, zodat die kunnen blijven ondernemen. We maken ons hard voor de bereikbaarheid, die onder druk staat. En we denken aan het milieu, aan het bestrijden van overlast, en aan de duurzaamheid, aan onze leefomgeving die we hebben gekregen van onze ouders, en om door te geven aan onze kinderen.

Woningbouw in Lansingerland

Onze visie

Wonen is meer dan stenen stapelen: het gaat over thuis zijn in een gemeenschap. Een plek waar je veilig bent, elkaar ontmoet en samen oud kunt worden. Voor het CDA Lansingerland is wonen een publieke

verantwoordelijkheid. Wij bouwen niet voor de markt, maar voor de mensen die hier leven, werken, zorgen en liefhebben.

Goed wonen betekent ook dat voorzieningen bereikbaar blijven, dat er ruimte is om elkaar te ontmoeten en dat niemand noodgedwongen de gemeente moet verlaten door het woningtekort. Betaalbaarheid, doorstroming en leefbaarheid zijn daarbij de kernwoorden. Ons uitgangspunt is eenvoudig: een thuis in Lansingerland moet bereikbaar blijven voor jong én oud, vandaag én morgen.

Wij geloven dat de menselijke maat leidend moet zijn. Voor het CDA betekent dit in beginsel bouwen in laagbouw, tenzij de omgeving of het programma echt om een andere oplossing vraagt. Daarmee behouden we de dorpschaal, de groene ruimte en het karakter dat Lansingerland bijzonder maakt. Wonen gaat om buurten waar mensen zich thuis voelen en waar generaties elkaar ontmoeten.

Waarom dit belangrijk is

De woningnood raakt iedereen: starters komen er niet tussen, ouderen kunnen niet doorstromen en gezinnen zitten klem. Tegelijk staat de leefbaarheid van onze dorpen onder druk door verdichting, beleggersdruk en eenzijdige bouw. Daarom moeten we bouwen én bewaren: woningen realiseren met oog voor betaalbaarheid, kwaliteit en menselijke schaal.

Voor het CDA Lansingerland gaat woningbouw hand in hand met rentmeesterschap: zorgvuldig omgaan met de ruimte die we hebben, en keuzes maken die ook voor toekomstige generaties houdbaar en leefbaar zijn.

Onze standpunten

- 4.1 Bouwen voor de gemeenschap: **woningen zijn voor Lansingerlanders**, niet voor rendement of speculatie.
- 4.2 Versnellen met visie: **doorbouwen** in Wilderszijde, Bolwerk, Wolfend, aan de Lange Vaart en de Merenweg, met duidelijke spelregels voor kwaliteit, bereikbaarheid en duurzaamheid.
- 4.3 **Betaalbaarheid voorop**: minimaal de helft tot tweederde van de nieuwbouw in duurzaam sociale huur, middenhuur en betaalbare koop onder de NHG-grens.
- 4.4 Doorgaan met **1.000 kleinere, betaalbare woningen**: conform de breed gesteunde CDA-motie in de raad, 500 voor starters en 500 voor senioren. Dit geeft doorstroming, pakt de woningnood aan en

Wonen is meer dan stenen stapelen — het gaat om thuis zijn in een gemeenschap.

zorgt dat Lansingerlanders in hun eigen gemeente kunnen blijven wonen.

- 4.5 Eigen starters voorrang: **structurele woonvoorrang voor starters** uit Lansingerland bij nieuwe projecten.
- 4.6 Bleizo met gezond verstand: geen stad in een snelwegkruising, maar een leefbare wijk met **gezondheid en sociale cohesie** voorop.
- 4.7 Flexwonen en zorgwoningen: tijdelijke huisvesting voor jongeren, ouders of statushouders én passende oplossingen voor ouderen die zelfstandig willen blijven.
- 4.8 We maken het eenvoudiger om **bestaande woningen te splitsen** of **kamers te verhuren** (hospitaverhuur). Daarmee vergroten we de woonkansen voor jongeren en alleenstaanden, zonder extra ruimtebeslag.
- 4.9 Samen verduurzamen: duidelijk beleid en hulp voor bewoners en VvE's om woningen energiezuinig en klimaatklaar te maken.
- 4.10 **Leefbaarheid boven volume**: geen anonieme flats, maar buurten met karakter, groen, speelruimte en menselijke schaal.

Wonen en zorg

Onze visie

Iedereen moet zo lang mogelijk zelfstandig en met kwaliteit van leven kunnen wonen. Voor het CDA Lansingerland betekent dit dat wonen en zorg hand in hand gaan: passende woningen, zorg dichtbij en oog voor kwetsbare inwoners.

Waarom dit belangrijk is

De vergrijzing neemt toe en de druk op de zorg groeit. Veel ouderen wonen langer thuis, maar vinden vaak geen geschikte woning of missen voorzieningen in de buurt. Dit vraagt om nieuwe oplossingen waarin wonen, zorg en gemeenschap samenkomen.

Onze standpunten

- 4.11 Stimuleren van innovatieve woonzorgconcepten zoals bewezen succesvolle **hofjes, mantelzorgwoningen, aanleunwoningen** en gedeelde voorzieningen. En dat in iedere kern.
- 4.12 Meer zorggeschikte woningen en **geclusterde woonvormen** voor ouderen en kwetsbare groepen.
- 4.13 Wonen en zorg koppelen in de wijk: dichtbij huis ondersteuning organiseren en zorgvoorzieningen spreiden over de gemeente.

Een fijne leefomgeving

Onze visie

De ruimte in Lansingerland is waardevol en verdient zorgvuldige keuzes. Voor het CDA Lansingerland betekent dit dat we kwaliteit boven kwantiteit stellen: liever minder en beter, dan veel en middelmatig. Ruimtelijke ontwikkeling gaat niet alleen over bouwen, maar ook over groen, sportvoorzieningen, bereikbaarheid en ruimte voor ondernemers. Het gaat om een gezonde balans tussen groei en leefkwaliteit, zodat onze dorpen aantrekkelijk en leefbaar blijven.

Waarom dit belangrijk is

Lansingerland groeit hard in woningen en inwoners. Iedere hectare moet daarom bewust en verantwoord worden benut. Als alles tegelijk belangrijk wordt gevonden, raakt de ruimte versnipperd en neemt de druk op onze leefomgeving toe. Met duidelijke keuzes voorkomen we dichtslibben en houden we ruimte voor groen, sport en ontmoeting. Zo blijven onze dorpen toekomstbestendig en herkenbaar in hun eigen karakter.

Onze standpunten

- 4.14 Combineren van wonen met **groen, sport, recreatie** en ondernemerschap in ruimtelijke plannen.
- 4.15 Behoud van de menselijke maat in dorpen en wijken door **verdichting** alleen toe te staan waar leefbaarheid geborgd blijft.
- 4.16 **Voldoende parkeergelegenheid** in nieuwbouwwijken, ook als dat noodgedwongen ten koste gaat van het aantal woningen.
- 4.17 Uitbreiding van de parkeergarage bij metrohalte Westpolder met een extra verdieping, vanwege het structurele tekort aan capaciteit.
- 4.18 Voor de buurtschappen **Rotte** en voor **Kruisweg** stellen we een leefbaarheidsfonds in van 2 x 1 miljoen euro met een looptijd van 10 jaar, vanuit de Eneco-middelen. In samenwerking met de bewonersorganisaties maken we een langjarig uitvoeringsplan om de leefbaarheid langs de Rotte en in de Kruisweg te bevorderen.
- 4.19 We benoemen een **kernwethouder Rotte** die aan de slag gaat met het beheersen van de recreatiedruk, het vergroten van de verkeersveiligheid op de Rottekade en waar nodig met funderingsherstel.
- 4.20 De kersverse **kernwethouder Kruisweg** heeft als prioriteit het behoud van het open karakter van de Rottezoom, de voortuin van Kruisweg, centraal. Inwoners van Kruisweg hebben hun achtertuin al volgebouwd zien worden met bedrijventerrein Prisma. Om overlast van motorgeluiden tegen te gaan komen er camera's. De geluidsoverlast ter plaatse van het horecacluster tegenover

Kruisweg wordt bestreden, net als de overlast van ondernemingen die de gemeente Zoetermeer tegen de gemeentegrens aan plaatst.

Duurzaamheid

Onze visie

Het CDA zet zich in voor een Lansingerland waarin we samen zorgdragen voor de toekomst van onze aarde. Deze aarde willen wij beter doorgeven aan onze kinderen en kleinkinderen. Duurzaamheid en klimaat staan hoog op de agenda

Waarom dit belangrijk is

De klimaatcrisis zien wij als een gedeeld sociaal vraagstuk, waarin burgers, bedrijven en de overheid samen verantwoordelijkheid dragen. Het CDA streeft naar een eerlijke en groene transitie waarin we werken aan een duurzamer Lansingerland. Het CDA ondersteunt groene energieprojecten. Wij geloven in samenwerking met de gemeenschap, zodat duurzame initiatieven lokaal gedragen worden. Een klimaatvriendelijke gemeente vraagt om betrokkenheid van iedereen, waarbij de gemeente faciliteert en ondersteunt.

Onze standpunten

- 4.21 Het CDA Lansingerland wil dat onze gemeente uiterlijk in 2050 **CO₂-neutraal** is, in lijn met de Europese en nationale klimaatdoelstellingen.
- 4.22 Bij elke supermarkt komen een of meerdere (snel)**laadstations**.
- 4.23 Het CDA wil wél **zonnepanelen op alle bedrijfsdaken**, maar géén zonnepanelen in de groene weilanden. Die ruimte is voor natuur, voor recreatie en voor land- & tuinbouw.
- 4.24 Het volledig **verduurzamen van zwembad De Windas** staat hoog op ons verlanglijstje: het zwembad is de grootste gasverbruiker van de gemeentelijke panden.
- 4.25 Windmolens wil het CDA alleen als inwoners daar geen hinder van ondervinden, dus niet bij Kruisweg of in de Berkelse Noordpolder.
- 4.26 De samenwerking met de **Lansingerlandse Energiecoöperatie** zetten wij voort en we zetten een samenwerking met wijkverenigingen op, niet alleen voor de opwekking van energie maar bijvoorbeeld ook voor een gezamenlijke buurtbatterij. We ondersteunen hen actief.

Milieubeleid

Onze visie

Het CDA zet zich in Lansingerland in voor een sterk milieubeleid. Het realiseren van doelen op duurzaamheid hangt samen met naleving en controle. Door duidelijk en helder milieubeleid te voeren borgen we de uitvoerbaarheid van onze duurzaamheidsdoelen.

Waarom dit belangrijk is

De toekomst van onze leefomgeving en een gezond milieu is een verantwoordelijkheid die wij serieus nemen. Om goed voor onze leefomgeving te kunnen zorgen, is helder inzicht noodzakelijk. We moeten kunnen beoordelen of we waarmaken wat we hebben afgesproken en of de gestelde doelen daadwerkelijk worden uitgevoerd.

Onze standpunten

- 4.27 De gemeente draagt samen met de Omgevingsdienst (DCMR) zoveel mogelijk zorg voor **actuele milieu-informatie** door lucht- (fijnstof en ultra fijnstof), bodem- (o.a PFAS), water- en geluidskaarten.
- 4.28 De gemeente zorgt voor **voldoende vuilwater-rioolcapaciteit** om riool-overstorten te voorkomen.

Afvalbeleid

Onze visie

Afvalbeleid moet eenvoudiger, eerlijker en effectiever. Voor het CDA Lansingerland staat daarbij de menselijke maat centraal: inwoners moeten geholpen worden in plaats van belast. Minder regels, minder gedoe en meer milieuwinst. Vanuit ons rentmeesterschap zien wij afval niet als een last, maar als een kans om verantwoord om te gaan met de schepping en onze leefomgeving.

Met moderne technologie kiezen we daarom voor nascheiding als basis – afval wordt achteraf met machines gesorteerd, zodat inwoners thuis minder hoeven te scheiden. Bronscheiding, waarbij inwoners zelf afval vooraf in aparte stromen scheiden, zetten we alleen in waar dit écht werkt en van toegevoegde waarde is, zoals bij glas, papier en gft. Zo houden we het systeem eerlijk, duidelijk en uitvoerbaar voor iedereen.

Waarom dit belangrijk is

Afval raakt iedereen: het bepaalt leefbaarheid, milieu en kosten. Een schoon Lansingerland versterkt gezondheid en gemeenschap.

Voor het CDA Lansingerland geldt: financiële en ecologische verantwoordelijkheid gaan hand in hand. Afvalbeleid moet bijdragen aan

een schone omgeving, betaalbare lasten en een duurzame toekomst voor onze kinderen.

Onze standpunten

- 4.30 **Nascheiding wordt het voorkeursmodel:** efficiënter, slimmer en beter voor het milieu.
- 4.31 **Bronscheiding alleen waar het logisch en uitvoerbaar is** voor inwoners en niet leidt tot meer zwerfafval.
- 4.32 Geen nieuwe regels zonder betere service en duidelijke communicatie.
- 4.33 In warme perioden willen we **extra gft-ophaalrondes**, zodat inwoners minder overlast ervaren en onze woonwijken fris en leefbaar blijven.
- 4.34 Geen verborgen belastingverhogingen via de afvalstoffenheffing.
- 4.35 **Strengere aanpak van zwerfafval** en dumpingen, met slimme handhaving en inzet van camera's op hotspots.
- 4.36 Jongeren en scholen actief betrekken bij campagnes zoals "Lansingerland Schoon".
- 4.37 Gemeente Lansingerland geeft zelf het goede voorbeeld door circulair in te kopen en minder verpakkingen te gebruiken.

Mobiliteit en infrastructuur

Onze visie

Lansingerland is één van de snelst groeiende gemeenten van Nederland. Die groei vraagt om een infrastructuur die inwoners, ondernemers en scholieren in beweging houdt. Bereikbaarheid gaat voor het CDA Lansingerland verder dan wegen alleen: het draait om veilige fietspaden, betrouwbaar openbaar vervoer en slimme verkeersoplossingen die passen bij een gemeente die blijft groeien.

Waarom dit belangrijk is

Het inwonertal van Lansingerland stijgt fors, en met elke nieuwe wijk neemt de druk op onze wegen, fietspaden en parkeerplaatsen toe. De N209, A12 en A13 lopen steeds voller en ook in de dorpen ontstaan knelpunten. De Boterdorpsweg wordt steeds voller nu Wilderszijde gebouwd wordt, de N209 is tjokvol, zeker nu de A16 geopend wordt, en ook verkeersonveilig. En ook de N470 loopt tegen zijn grenzen aan. Zonder investeringen loopt het vast en neemt de leefbaarheid van onze kernen af. Door nu te kiezen voor veilige schoolroutes, aantrekkelijk openbaar vervoer en toekomstbestendige voorzieningen blijft Lansingerland ook als groeigemeente leefbaar en bereikbaar.

Onze standpunten

- 4.38 We maken een actieprogramma voor **veilige schoolroutes**. Dat betekent onder andere een **fietstunnel** bij bedrijventerrein de Berkelse Poort, een tunnel onder de N209, en een tunnel voor het doorgetrokken fietspad tussen sportpark het Hoge land en de Gouden Buurten, onder de Klapwijkseweg door. Deze investeringen leiden ook tot een betere doorstroming.
- 4.39 **Oplossingen voor de grootste knelpunten**, waaronder de Boterdorpsseweg, N209 en de N470, samen met de provincie.
- 4.40 We willen op de provinciale wegen slimmere verkeerslichten om de doorstroming te verbeteren.
- 4.41 **Laden van elektrische auto's** via het trottoir wordt voortaan toegestaan met een kabelgoot of rubberen mat. Zo blijft de stoep toegankelijk voor voetgangers, kinderwagens en rolstoelgebruikers. En zo kunnen eigenaars van zonnepanelen goedkoper laden, dan via het openbare net. Het vermindert ook nog eens de netcongestie.
- 4.42 Investeer in **snelle fietsroutes**, bewaakte fietsenstallingen en aantrekkelijk regionaal openbaar vervoer.
- 4.43 Kies voor **stil asfalt** waar mogelijk om wegcomfort te vergroten en geluidsoverlast te beperken.
- 4.44 Voldoende **parkeervoorzieningen in nieuwbouwwijken** en bij voorzieningen, met oog voor leefbaarheid.
- 4.45 In regionaal verband zetten we in op nachtbussen, veel snelle metro's en een adequate busverbinding voor elke kern, in aanvulling op de onvolprezen 3B-Bus, die georganiseerd wordt door vrijwilligers.

Lansingerland voedt en kleurt de wereld

Onze visie

Ook in de glastuinbouw speelt de druk op de ruimte en stapeling van opgaven. We waarderen de innovatieve productie van voedsel, bloemen en planten. Steeds beter weet de regio nu waar onze gemeente voor staat en voor gaat: Lansingerland voedt en kleurt de wereld! Het is kortom een sector van wereldklasse, die tegelijkertijd ook uitdagingen kent vanwege lokale negatieve externe effecten op waterkwaliteit, biodiversiteit, bereikbaarheid, etc. Maar ook een sector die nog beperkt wordt in de mogelijkheden om te verduurzamen in de energie- en warmtetransitie.

Waarom dit belangrijk is

Het CDA staat voor een glastuinbouwsector die toekomstbestendig is, met oog voor natuur en milieu. Wij zien tuinders als partners in de zorg voor de voedselvoorziening en vergroening van ons leven. Het CDA is zich

ervan bewust dat er in de sector werk te doen is. Hier willen we onze ogen niet voor sluiten, maar samen met de sector aan werken. Verduurzaming, verminderen van emissies en verbeteren van de leefkwaliteit is een gezamenlijke opgave die in het buitengebied van Lansingerland gerealiseerd moet worden.

We werken daarom als CDA aan een agrarische sector in Lansingerland die economisch houdbaar is, ecologisch verantwoord en maatschappelijk verbonden.

Onze standpunten

- 4.46 Het CDA staat steeds **pal voor glastuinbouwondernemers** in onze gemeente: een ambitieuze Horti Science Visie uitvoeringsagenda en de doorontwikkeling van het Bleiswijkse Horti Science Park zijn opgesteld.
- 4.47 Als het aan het CDA ligt, komt er moderne huisvesting voor een **nieuwe mbo-opleiding** speciaal voor de tuinbouw in Bleiswijk.
- 4.48 Samen sluiten we alle kassen aan op een **warmtenet van alternatieve energiebronnen** zoals geothermie en restwarmte (nu is slechts de helft aangesloten) en ondersteunen initiatieven die dit mogelijk maken.
- 4.49 Het CDA wil dat ieder schoolkind voor het eind van zijn of haar middelbare schooltijd een kas of ander innovatief bedrijf (zaadveredeling, biologische gewasbescherming) heeft bezocht.
- 4.50 Samen met ondernemers breiden we het **Horti Science Park** uit tot een bloeiende campus en broedplaats met aantrekkingskracht op knappe koppen in de regio en wereldwijd. We zetten in op het behouden van ruimte voor innovatieve glastuinbouwfuncties.
- 4.51 Samen met ondernemersverenigingen stellen we een plan op om de **vitaliteit van oudere glastuingebieden** en bedrijventerreinen te behouden. Controle en handhaving op het bestemmingsplan in de buitengebieden maakt daarvan onderdeel uit.
- 4.52 De gemeente krijgt een ondernemersloket dat goed bereikbaar is, ambtelijk en bestuurlijk, en dat erop toeziet dat processen en vergunningen voor ondernemers helder en snel verlopen. Nee is ook een antwoord. Niets is zo vervelend voor een ondernemer als onduidelijkheid.

Speeltuinen: écht spelen!

Onze visie

Het CDA Lansingerland wil dat elk kind in onze gemeente dichtbij huis veilig, uitdagend en met plezier kan spelen. Speeltuinen zijn plekken waar kinderen fantasie ontwikkelen, sociale vaardigheden opdoen en gezond bewegen. Wij geloven in volwaardige speelplekken met een rijke

variatie aan toestellen, waar gezinnen elkaar ontmoeten en kinderen kind kunnen zijn.

Waarom dit belangrijk is

In sommige nieuwe wijken, zoals Rodenrijse Velden, is gekozen voor minimalistische speelplekken met slechts wat boomstammen en grind. Dat leidt tot teleurstelling bij ouders en kinderen en mist de functie van een echte speeltuin. Kinderen hebben behoefte aan uitdagend spel, met mogelijkheden om te klimmen, glijden, schommelen en ontdekken. Goede speeltuinen dragen bovendien bij aan de leefbaarheid van wijken, sociale cohesie en het welzijn van kinderen.

Onze standpunten

- 4.53 We willen dat bij **nieuwe wijken** meteen een volwaardige speeltuin wordt aangelegd. Denk aan glijbanen, klimrekken, schommels, zandspeelplaatsen en groen, niet alleen een paar grindvlakken en boomstammen.
- 4.54 Uitbreiding of nieuwe **speelvoorzieningen in bestaande wijken** waar speelplekken verouderd of te beperkt zijn.
- 4.55 Speelplekken moeten voldoen aan strikte **veiligheidseisen**. Water afgeschermd, valondergrond geschikt en zichtlijnen goed.
- 4.56 Bewoners, en vooral kinderen, krijgen een actieve stem in het ontwerp van hun speelplek. We bouwen verder op “De Speeltuinchef”: **bewoners én kinderen denken mee** over inrichting en typen speeltoestellen.
- 4.57 Als er bij nieuwbouwwijken tekortkomingen zijn (zoals enkel grind en paaltjes in plaats van een volwaardige speeltuin), dan zorgt de gemeente binnen korte tijd voor aanpassingen – met effectief toezicht op naleving door ontwikkelaars.

Een groene buffer om Lansingerland

Onze visie

Het CDA kiest voor versterking van het groene karakter van Lansingerland. Een groene buffer van de Zuidpolder tot aan het Groene Hart, van de Groenzoom tot de Rottemeren zorgt voor ademruimte in onze leefomgeving. De afgelopen jaren is geïnvesteerd in het versterken van deze gebieden, zoals in de opknapbeurt van het Lage Bergse Bos en het herstel van de Bleiswijkse Zoom. De druk op de open ruimte neemt toe. Als we niets doen, groeit Lansingerland ongemerkt vast aan de buurgemeenten en verdwijnen onze landbouw- en natuurgebieden stukje bij beetje. Het CDA wil daarom de groene buffer actief beschermen, versterken en uitbreiden. Dit doen we samen met inwoners en natuurorganisaties. Maar ook meer groen aanplanten in de wijken en dorpskernen. Zo behouden we de Lansingerlandse dorps charme.

Waarom dit belangrijk is

De groene ruimte rondom Lansingerland is veel meer dan een mooi uitzicht: het is onze longen, onze rust en onze identiteit. De polders, bosranden en watergebieden zorgen voor schone lucht, ruimte om te wandelen en fietsen, en een natuurlijke balans tussen stad en dorp.

Onze standpunten

- 4.58 Wij leggen een fietspad en groenstrook aan door de **Berkelse Noordpolder** (achter de moestuinen langs), als verbinding tussen Groenzoom en het Annie M.G. Schmidtpark.
- 4.59 De gemeente maakt in Bergschenhoek rondom **Boerderij het Lansingerland boslandbouw** mogelijk door de eigen gronden daarvoor in te zetten, en realiseert samen met Rotta het **Hoekse Park Oost** achter de Kooitocht.
- 4.60 De hoge grijze gevels van veel distributiecentra – van Kruisweg tot Oudeland - doen pijn aan je ogen: aan nieuwe gebouwen worden meer eisen gesteld, zoals **verplichte groene gevels** en hoge bomen eromheen - en bestaande gebouweigenaren worden verleid om hier alsnog in te investeren.
- 4.61 De **Voorlaan** in Kruisweg, de **Lange Vaart**, het **Kooipad** en de **Merenweg** in Bleiswijk, tot en met de **Limiettocht** en **Hoeksekade** in Bergschenhoek worden nog groener gemaakt door aanplant van meer bomen, zodat de natuurgebieden beter verbonden raken met de dorpskernen. Dit worden zogenaamde 'groene ribben'.
- 4.62 We maken een **einde aan gemakzuchtige kap** van oude bomen om plaats te maken voor bebouwing en/of weginfrastructuur, zoals aan de Zuidersingel, de Lies Frankenweg, de Westersingel. We gaan juist in het offensief en gaan samen met bewoners op zoek naar plekken voor **1.000 nieuwe bomen en 10 km. aan nieuwe hagen**.
- 4.63 We beschermen de groene schil voor volgende generaties tegen bebouwing met een juridisch dichtgetimmerde landschapsvisie.
- 4.64 Aan beheer en onderhoud van onze natuurgebieden schenken wij veel aandacht. Ook aan de verdere ontwikkeling van bijvoorbeeld het Rottemerengebied en de Vlinderstrik.

Rotterdam The Hague Airport

Onze visie

Lansingerland ligt in de schaduw van Rotterdam The Hague Airport. Dat biedt kansen, zoals internationale bereikbaarheid, maar legt ook een zware druk op de leefomgeving. Voor het CDA Lansingerland staat vast dat groei van het vliegveld nooit vanzelfsprekend is. Ontwikkelingen moeten altijd passen binnen duidelijke kaders van duurzaamheid, gezondheid en leefkwaliteit.

Waarom dit belangrijk is

Omdat de Lansingerlander de gevolgen van de luchthaven het sterkst ervaart, zetten wij ons in voor minder overlast en meer duurzaamheid in de luchtvaart. Procentueel woont in onze gemeente het hoogste percentage inwoners dat dagelijks te maken heeft met geluidsoverlast, uitstoot en verstoring van nachtrust door Rotterdam The Hague Airport. Tegelijk wil de luchtvaartsector uitbreiden. Zonder stevige inzet van onze gemeente dreigt Lansingerland speelbal te worden van besluiten in Den Haag of Rotterdam, terwijl onze inwoners de lasten dragen. Daarom moet Lansingerland een sterke partner zijn in de regionale besluitvorming, met zeggenschap die past bij de impact die wij ervaren.

Onze standpunten

- 4.65 **Geen uitbreiding** van het aantal commerciële vluchten zolang hinder voor omwonenden niet aantoonbaar vermindert.
- 4.66 **Inspraak** van Lansingerland in alle regionale overleggen over de toekomst van de luchthaven.
- 4.67 Investeren in **schonere luchtvaart** en innovaties zoals stillere vliegtuigen en duurzame brandstoffen.
- 4.68 **Handhaving** op bestaande milieuregels: gemaakte afspraken moeten worden nagekomen.
- 4.69 **We gaan niet over de openingstijden van het vliegverkeer**, maar vinden het belangrijk dat de huidige grens van 07:00 tot 23:00 uur strikt wordt nageleefd om de nachtrust van inwoners te beschermen.
- 4.70 **Politie- en ambulancevluchten** behouden als maatschappelijke noodzaak.
- 4.71 Bij nieuwe ruimtelijke plannen altijd rekening houden met geluids- en milieubelasting van vliegverkeer.
- 4.72 Actief samenwerken met buurgemeenten en provincie om gezamenlijk richting te geven aan besluitvorming.
- 4.73 Structureel overleg met inwoners over hinderbeperking en toekomstscenario's.
- 4.74 Actieve monitoring van de klimaatimpact en nadruk op verduurzaming binnen de luchtvaartsector.

Bromtonen

Onze visie

In Lansingerland ervaren inwoners al langere tijd overlast van bromtonen. Uit onderzoek van de DCMR blijkt dat er geen eenduidige bron is gevonden en dat de geluidswaarden binnen de wettelijke normen liggen. Toch nemen wij de ervaren hinder van inwoners zeer serieus. Voor het CDA Lansingerland staat vast: de gemeente kan het niet laten bij een enkel technisch rapport. Een overheid die dichtbij de mensen staat, ondersteunt inwoners en zoekt samen naar oplossingen, juist wanneer het probleem complex is.

Waarom dit belangrijk is

Inwoners ervaren ernstige hinder, zoals slapeloosheid, stress en concentratieproblemen, ondanks dat de normen niet overschreden zijn. De geluidsoverlast raakt direct de leefkwaliteit in onze dorpen en wijken. Een formeel onderzoek geeft niet altijd antwoorden, maar de zorgen van inwoners blijven. Zonder actieve betrokkenheid van de gemeente is er geen zicht op een oplossing.

Onze standpunten

- 4.75 **Begrip en erkenning** voor inwoners die hinder ervaren, ook als er geen duidelijke bron is vastgesteld.
- 4.76 Voortzetten van monitoring en **vervolgonderzoek wanneer meldingen aanhouden.**
- 4.77 Structurele communicatie en bewonersbijeenkomsten om resultaten en vervolgstappen te delen.
- 4.78 De gemeente pakt waar mogelijk lokale bronnen aan, zoals installaties bij bedrijven of instellingen.
- 4.79 Open blijven staan voor mogelijke oorzaken en oplossingen, ook wanneer onderzoek geen overlast vaststelt.

5 Hoe betalen we het

Waar staan we voor

Voor het CDA Lansingerland betekent goed financieel beleid dat gemeenschapsgeld terughoudend, eerlijk en verstandig wordt besteed. Onze gemeente groeit en dat vraagt om investeringen in wonen, zorg, infrastructuur en leefbaarheid. Maar geld kan maar één keer worden uitgegeven. Daarom maken wij bewuste keuzes: lasten voorspelbaar en betaalbaar houden, reserves zorgvuldig inzetten en altijd werken aan een gezonde begroting voor de lange termijn.

Het ravijnjaar komt eraan

Vanaf 2026 krijgen gemeenten fors minder geld uit Den Haag, terwijl er juist steeds meer taken op ons bord komen. Dit *ravijnjaar* dreigt ook Lansingerland hard te raken: hogere kosten voor zorg en voorzieningen, maar minder financiële steun. Het CDA wil voorkomen dat inwoners hiervan de rekening betalen. Daarom kiezen wij voor degelijke financiën, geen prestigeprojecten en bescherming van de basisvoorzieningen die onze gemeenschap samenhouden.

Sterke lokale economie en werkgelegenheid

Onze visie

We koesteren ondernemers die banen scheppen voor iedereen, die fatsoenlijke inkomens betalen en waarde creëren met producten en diensten die de samenleving beter maken. De economie in

Lansingerland is vitaal, wordt steeds groener en goede ondernemers spelen in dit alles een hoofdrol! We koesteren ons mkb om hun sterke band met de gemeenschap en onze familiebedrijven met het oog op de volgende generaties. Ook in Lansingerland vormt het mkb de ruggengraat van de economie.

Waarom dit belangrijk is

Vanuit de gemeentelijke overheid willen wij belemmeringen en regels wegnemen. Er wordt ruimte geboden voor goed ondernemerschap. Het CDA wil duurzaam ondernemen ook zo snel mogelijk de norm maken. Zo blijven onze bedrijven concurrerend in een omgeving die dit steeds meer afdwingt en lossen we grote maatschappelijke vraagstukken op. We gaan uit van het Rijnlands model, waarin bedrijven altijd al gericht waren en zijn op het creëren van waarde voor alle belanghebbenden.

Onze standpunten

- 5.1 We bevorderen **lokale inkoop bij Lansingerlandse ondernemers**, zodat gemeenschapsgeld zoveel mogelijk binnen de gemeente blijft circuleren.
- 5.2 In samenhang met Europese en landelijke inzet **snijden we in de regeldruk** voor ondernemers.
- 5.3 Van ondernemers horen wij dat de **dienstverlening** van de gemeente beter kan. Zo moet het afhandelen van klachten en vragen bij de gemeente sneller. Vergunningen voor ondernemers moeten gemakkelijk verkrijgbaar zijn, zodat stappen in de verduurzaming en betere bedrijfsvoering sneller gemaakt kunnen worden. De gemeente stelt zich bij de verlenging van vergunningen richting de ondernemers dienstbaar op.
- 5.4 We creëren **één centraal gemeentelijk steunpunt** voor ondernemers. Om ervoor te zorgen dat bedrijven zo goed mogelijk hun weg kunnen vinden binnen de gemeente, is het belangrijk om de gemeentelijke dienstverlening op orde te hebben.
- 5.5 Voor goed werkende centra in de drie kernen zijn **voldoende en gratis parkeerplaatsen** van groot belang. Vitaliteit van de centra hangt samen met een evenwichtig winkelaanbod waar goed ondernomen kan worden.
- 5.6 We stimuleren maatschappelijk **verantwoord ondernemen** en sociaal ondernemerschap. We vormen met elkaar een gemeenschap waar iedereen zoveel mogelijk mee zou kunnen doen. We zijn niet alleen economisch gedreven, maar ook waardengedreven.
- 5.7 **Gemeenten moeten ruimte krijgen om bedrijfsafval zelf op te halen** door ondernemers afvalstoffenheffing te laten betalen (een speciaal tarief voor ondernemers). Bedrijven moeten nu een eigen contract afsluiten, terwijl het uiteindelijk toch op één hoop komt.

Ook vanuit milieuoogpunt is dit wenselijk, het vermindert de verkeersbeweging aanzienlijk.

Bestaanszekerheid

Onze visie

Het CDA Lansingerland wil een samenleving waarin iedereen zich betrokken voelt bij elkaar en verantwoordelijkheid neemt voor elkaar. Bestaanszekerheid vormt de basis: zonder zekerheid over inkomen, werk en ondersteuning kunnen inwoners niet volwaardig meedoen. De gemeente moet zorgen voor een sterk vangnet én perspectief op meedoen, zodat iedereen naar vermogen kan bijdragen.

Waarom dit belangrijk is

In Lansingerland leven ongeveer 2.145 mensen (3,3% van de bevolking) onder de armoedegrens. Veel van hen hebben problematische schulden en ontvangen onvoldoende passende ondersteuning, doordat bestaande regelingen en toeslagen vaak de juiste doelgroep niet bereiken. Zonder zekerheid over de eerste levensbehoeften raken mensen geïsoleerd en neemt sociale samenhang af. Door toegankelijke ondersteuning, duidelijke regels en begeleiding naar werk kan de gemeente mensen helpen weer grip op hun leven te krijgen.

Onze standpunten

- 5.8 Wij creëren **lokale basisbanen** voor mensen in de bijstand, gericht op doorstroom naar regulier werk.
- 5.9 Vrijstelling van sollicitatieplicht bij een bijstandsuitkering voor 65-plussers en mensen die structureel vrijwilligerswerk of mantelzorg verrichten.
- 5.10 Een **mensgerichte aanpak van bijstandsfraude**: streng waar nodig, maar nooit zoals bij de toeslagenaffaire.
- 5.11 Van inwoners met een bijstandsuitkering verwachten we een **passende tegenprestatie**. In Lansingerland ontvangt 3% van de huishoudens een bijstandsuitkering.
- 5.12 **Actieve bemiddeling** tussen uitkeringsgerechtigden en lokale werkgevers, eventueel met tijdelijke subsidies.
- 5.13 **Verlaging van de bijstandsuitkering bij structurele weigering** tot inburgering.

Sterk en stabiel financieel beleid

Onze visie

Het CDA Lansingerland staat voor degelijk financieel beleid: geen korte termijn politiek en geen herhaling van oude fouten. Gemeenschapsgeld moet gaan naar de goede uitvoering van kerntaken: zorg, voorzieningen,

veiligheid en niet naar prestigeprojecten. Dat is **rentmeesterschap**: zorgvuldig omgaan met de middelen van vandaag, zodat we ook voor toekomstige generaties een sterke en leefbare gemeente achterlaten. Financiële onzekerheid mag nooit leiden tot sociale onzekerheid.

Waarom dit belangrijk is

Lansingerland kent een roerige financiële geschiedenis. Tien jaar geleden stonden we bekend als een van de meest schuldbeladen gemeenten van Nederland, na forse investeringen in grond voor nieuwbouw. Met scherpe keuzes en saneringen is de gemeente weer financieel gezond gemaakt. De verkoop van Eneco-aandelen gaf daarna lucht en ruimte om te investeren, maar die meevaller is tijdelijk en kan maar één keer worden uitgegeven. Het huidige college geeft deze unieke pot geld uit aan de lopende kosten. Dat is onverstandig.

Tegelijkertijd spelen er nieuwe landelijke uitdagingen. Het aangekondigde 'ravijnjaar' betekent minder geld vanuit Den Haag, terwijl gemeenten juist steeds meer taken krijgen. Ook stijgende kosten voor zorg, onderwijs en energie drukken zwaar op de begroting. Inwoners voelen dat direct: sportclubs, bibliotheken en vrijwilligersorganisaties komen onder spanning te staan, terwijl juist daar onze samenleving samenkomt.

Onze standpunten

- 5.14 Reserves en incidentele middelen worden alleen gebruikt voor investeringen die de gemeente structureel sterker maken.
- 5.15 Nieuwe uitgaven worden altijd gedekt met een concreet dekkingsplan.
- 5.16 Structurele uitgaven mogen nooit afhankelijk worden van incidentele meevallers.
- 5.17 Een sluitende begroting blijft de norm, ook in tijden van groei en druk.

Eerlijke en voorspelbare belastingen

Onze visie

Belastingen moeten eerlijk en voorspelbaar zijn. Voor het CDA Lansingerland betekent dit dat inwoners weten waar ze aan toe zijn: geen verborgen lasten, geen onverwachte verhogingen, maar duidelijke keuzes waar gemeenschapsgeld naartoe gaat.

Waarom dit belangrijk is

Inwoners voelen de effecten van gemeentelijke belastingen direct in hun portemonnee. Stijgende afvalstoffen- en rioolheffingen of plotselinge belastingverhogingen ondermijnen het vertrouwen in de gemeente. Met

eerlijke en transparante lastenverdeling houden we de gemeente betaalbaar voor iedereen.

Onze standpunten

- 5.18 Geen verborgen lastenverhogingen via afvalstoffen- of rioolheffing.
- 5.19 Belastingen blijven voorspelbaar en betaalbaar voor inwoners.
- 5.20 Bij het doorvoeren van heffingen wordt altijd gekeken naar draagkracht en effect op huishoudens.

Eerlijke en gematigde ozb

Onze visie

De onroerendezaakbelasting (ozb) is naast het Gemeentefonds (=geld van het Rijk) de belangrijkste bron van inkomsten voor de gemeente, maar mag nooit een melkkoe zijn. Voor het CDA Lansingerland staat voorop dat de ozb eerlijk, transparant en gematigd wordt ingezet.

Waarom dit belangrijk is

De waarde van woningen in Lansingerland is de afgelopen jaren sterk gestegen. Daarmee dreigt de ozb voor veel huishoudens ongemerkt flink omhoog te gaan, terwijl hun inkomens dat niet perse zijn. Zonder duidelijke keuzes stijgt de belastingdruk, terwijl de leefbaarheid niet automatisch meegroeit. Daarom kiest het CDA voor stabiliteit en voorspelbaarheid in de ozb.

Onze standpunten

- 5.21 Ozb-tarieven blijven gematigd en voorspelbaar, zonder plotselinge verhogingen.
- 5.22 Stijgende WOZ-waardes mogen niet automatisch leiden tot hogere lasten.
- 5.23 Ozb-opbrengsten zijn niet voor bedoeld voor partijpolitieke ambities en politieke hobby's zonder dekkingsplan, maar voor het financieren van gemeentelijke kerntaken.
- 5.24 Gemeenschapsgeld wordt transparant besteed aan kerntaken: wonen, zorg, veiligheid en leefbaarheid.
- 5.25 Jaarlijkse evaluatie van ozb-beleid, met aandacht voor de betaalbaarheid voor inwoners.

Eneco-reserve: investeren in de toekomst

Onze visie

De verkoop van onze Eneco-aandelen leverde Lansingerland een unieke eenmalige meevaller op. Nog altijd beschikt de gemeente over een forse reserve van circa 90 miljoen euro. Dit geld is van de gemeenschap en mag niet dienen als dekking voor nieuwe politieke hobby's. Het CDA

Lansingerland wil dat de Eneco-reserve uitsluitend wordt ingezet voor strategische investeringen die onze gemeente duurzaam sterker maken en toekomstige generaties ten goede komen.

Waarom dit belangrijk is

De Eneco-reserve is géén structurele inkomstenbron, maar een erfenis die we zorgvuldig moeten beheren. Het CDA kiest voor investeringen die decennialang maatschappelijke meerwaarde opleveren: versterking van de economie, verduurzaming van onze gemeente en behoud van leefbaarheid. Iedere euro moet zichtbaar bijdragen aan de toekomst van Lansingerland.

Onze standpunten

5.26 De Eneco-reserve zetten we in voor de volgende prioriteiten:

- 5.26.1** Groene buffer rond Lansingerland – €50 mln. voor het beschermen en versterken van groen en recreatie in en om onze dorpen.
- 5.26.2** Cofinanciering warmtenet glastuinbouw – €10 mln. versnelling van de energietransitie in de tuinbouw, minder aardgasgebruik.
- 5.26.3** Fietstunnels – €10 mln. investeren in de verkeersveiligheid en bereikbaarheid voor fietsers en scholieren.
- 5.26.4** Horti Science Visie en Park realisatie – €5 mln. investeren in kennis, innovatie en toekomstbestendige glastuinbouw.
- 5.26.5** Duurzame energie en energietransitie – €5 mln. voor ondersteuning van inwoners en ondernemers bij verduurzaming.
- 5.26.6** Stil asfalt – €1 mln. voor het verminderen van geluidsoverlast langs drukke verkeersaders.
- 5.26.7** Investeringsfondsen Kruisweg en Rotte: 2 x 1 miljoen

Ons Kompas

Samen bouwen we aan een Lansingerland waar iedereen meetelt

Met ons CDA-verhaal voor Lansingerland staan wij midden in de samenleving. Dicht bij mensen. Het CDA gelooft in de kracht van de gemeenschap. Als lokale partij – de oudste van Lansingerland - werken we aan oplossingen voor vraagstukken die u direct raken: rond leefbaarheid, veiligheid en bereikbaarheid. We bieden een hoopvol perspectief. We laten zien dat het anders kan. Anders en beter. Die verandering begint bij de keuzes die we zelf maken. Onze vier kernwaarden zijn daarbij ons kompas. Deze waarden zijn de basis voor onze inzet voor Lansingerland.

Omzien naar elkaar. Als mens zijn we aan elkaar gegeven. We zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en zijn het gelukkigst als we in gemeenschap met anderen leven. Als we worden gezien en gewaardeerd. Mensen die kwetsbaar zijn verdienen steun. Wij noemen dit solidariteit. Steun van een sterke samenleving en steun van een betrokken overheid.

Een eerlijke, fatsoenlijke overheid. De overheid is er om samenleven mogelijk te maken voor ons allemaal. Wij maken ons sterk voor een rechtvaardig bestuur dat duidelijke grenzen stelt en mensen zekerheid geeft. Het behoud van een sterke rechtsstaat is hierbij onmisbaar. De overheid is er om onrecht te bestrijden. Daarom worden we strijdbaar als minderheden worden gediscrimineerd, als er onvoldoende in dorpskernen of buurtschappen wordt geïnvesteerd of als mensen door de overheid van het kastje naar de muur worden gestuurd.

Zorg voor de toekomst. We zorgen ervoor dat we de wereld beter achterlaten voor onze kinderen en kleinkinderen. Wij noemen dat rentmeesterschap: zorgen voor het klimaat, inzetten op duurzaamheid en een gezonde leefomgeving. Maar het gaat ook over het koesteren van de cultuur en tradities, die we hebben geërfd van de generaties voor ons. En het gaat over financiën. Wij gaan verantwoordelijk om met belastinggeld omdat we de volgende generatie niet met onze rekening mogen opzadelen.

Samen kunnen we meer. Iedereen in onze samenleving heeft een eigen en een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Het CDA noemt dat gespreide verantwoordelijkheid. Samen kunnen we meer. We maken ons sterk voor minder regels en meer ruimte voor verenigingen en coöperaties. De overheid moet zich niet met alles bemoeien, maar vertrouwen geven en faciliteren. Mensen weten vaak zelf veel beter wat er nodig is in hun dorp of wijk.

Dagelijks bouwen wij aan een fatsoenlijk Lansingerland. U kunt op ons rekenen.